

KIRJALLINEN KYSYMYS 425/2003 vp

Hallituksen toimet turkistarhauksessa

Eduskunnan puhemiehelle

Eläinsuojelulain (247/1996) tarkoituksena on suojella eläimiä parhaalla mahdollisella tavalla kärsimykseltä, kivulta ja tuskalta. Niin ikään lain tarkoituksena on edistää eläinten hyvinvointia ja hyvää kohtelua (1 §). Eläimen pitopaikan on oltava riittävän tilava, suojaava, valoisa, puhdas ja turvallinen sekä muutoinkin tarkoituksenmukainen ottaen huomioon kunkin eläinlajin tarpeet. Eläimen pitäminen tarpeetonta kärsimystä tuottavalla tavalla on kielletty (4 §). Turkiseläinten tarhaus on eläinsuojelulain ja -asetuksen mukaan sallittua tietyillä ehdoilla.

Euroopan komission tieteellisen komitean turkistuotantoeläinten hyvinvointiraportin valmistumisesta on pian kulunut kaksi vuotta. Raportissa on arvioitu turkistarhoilla kasvatettavien eläinten hyvinvointia tieteelliseltä kannalta, ja siinä selvitetään, miten eläinten hyvinvointia voidaan parantaa.

Tieteellisen komission raportin suosituksissa (kohta 16) todetaan muun muassa, että minkkien häkkeitä ja hoitomenetelmiä tulisi parantaa huomattavasti, koska ne aiheuttavat 20 prosentin pentukuolleisuuden. Eläinten pito-olosuhteet tulee muuttaa sellaisiksi, että eläimellä on mahdollisuus saada riittävästi ympäristövirikkeitä ja mahdollisuudet tutkimiskäyttäytymiseen ja liikuntaan. Olot eivät tällä hetkellä ole riittävän hyvät, ja se ilmenee muun muassa oman turkin purentana ja jopa hännänpään tai raajojen poispuremisena.

Suosittelun mukaan (kohta 17) kettujen häkkeitä ja hoitomenetelmiä tulee kehittää huomattavasti, koska nykyisellään kettujen elinolosuhteet

aiheuttavat niille yletöntä pelkoa ihmistä kohtaan. Ketuilla ilmenee tarhaolosuhteissa paljon lisääntymisongelmia ja omien pentujen tappamista sekä muita kehityshäiriöitä. Lisäksi liikunnan puute aiheuttaa ketuille raajojen ja luiden heikkoutta.

Tieteellisen komitean suosituksissa eläimille toivotaan myös mahdollisuutta virikkeisiin: minkeille esimerkiksi olkeen ja vesisäiliöön ja ketuille puruesineisiin. Raportissa myös todetaan, että verrattuna muihin kotieläimiin tarhaeläimiä on jalostettu suhteellisen vähän paitsi niiden turkkeja. Tarhaeläimiä ei raportin mukaan voida pitää domestikoituneina.

Tieteellinen komitea ei ottanut selvityksensä eettistä kantaa turkistarhauksen oikeutukseen, koska komitean tehtävänä on esittää vain tieteelliset perustelut, tässä tapauksessa siis turkistuotantoeläinten kohtelusta. Komitean raportin suositukset tuleekin nähdä vähimmäisvaatimuksina, jotka on täytettävä, jotta turkistuotantoeläimille taattaisiin edes jotenkuten hyväksyttävät elinolosuhteet.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän valtioneuvoston asianomaisen jäsenen vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Mitä hallitus aikoo tehdä, että Suomen lainsäädäntö saadaan vastaamaan Euroopan unionin komission tieteellisen komitean mietintöä, jonka mukaan tarhaeläinten hyvinvointi edellyttää tar-

KK 425/2003 vp — Annika Lapintie /vas

hausolosuhteiden huomattavaa parantamista, jotta eläinsuojelulain

(247/1996) vaatimukset eläinten oikeuksista toteutuvat?

Helsingissä 15 päivänä lokakuuta 2003

Annika Lapintie /vas

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Herra puhemies, olette toimit-
tanut valtioneuvoston asianomaisen jäsenen vas-
tattavaksi kansanedustaja Annika Lapintien /vas
näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK
425/2003 vp:

*Mitä hallitus aikoo tehdä, että Suomen
lainsäädäntö saadaan vastaamaan Eu-
roopan unionin komission tieteellisen
komitean mietintöä, jonka mukaan tar-
haeläinten hyvinvointi edellyttää tar-
hausolosuhteiden huomattavaa paran-
tumista, jotta eläinsuojelulain
(247/1996) vaatimukset eläinten oikeuk-
sista toteutuvat?*

Vastauksena kysymykseen esitän kunnioittavas-
ti seuraavaa:

Turkiseläinten pidolle asetettavista yksityiskoh-
taisista eläinsuojeluvaatimuksista säädetään Eu-
roopan neuvoston tuotantoeläinten suojelua kos-
kevan eurooppalaisen yleissopimuksen turkis-
eläimiä koskevissa määräyksissä. Nykyiset tur-
kiseläinten pitoa koskevat määräykset on hyväk-
sytty Strassbourgissa 22.6.1999, joten turkis-
eläinten tiloja, kasvatusolosuhteita, hoitoa, koh-
telua ja käsittelyä koskevat hyvinvointivaatimuk-
set perustuvat varsin tuoreeseen käytettävissä
olevaan tieteelliseen tietoon turkiseläinten terve-
yden ja käyttäytymistarpeiden tyydyttämisen pe-
rusedellytyksistä. Euroopan unioni on yhtenä so-
pimusosapuolena tuotantoeläinsopimuksessa, jo-
ten turkiseläimiä koskevat määräykset ovat myös
osa yhteisön lainsäädäntöä.

Euroopan yhteisöjen komissio antoi eläinten
terveyden ja hyvinvoinnin tieteelliselle komiteal-
le tehtäväksi raportin laatimisen turkistarhauk-

sessä pidettävien eläinten hyvinvoinnista. Komi-
tean raportti julkaistiin joulukuussa 2001. Kysei-
nen raportti sisältää viimeisimmän tieteellisen
arvion turkiseläinten hyvinvoinnista sekä lukui-
sia suosituksia siitä, miten eläinten hyvinvointia
turkistarhauksessa voitaisiin parantaa. Komitea
totesi myös raportissaan usean eläinten hyvin-
vointiin vaikuttavan tekijän vaativan lisätutki-
musta.

Euroopan neuvoston yleissopimuksen turkis-
eläimiä koskevat määräykset on Suomessa saa-
tettu voimaan maa- ja metsätalousministeriön
päätöksellä turkiseläinten pidolle asetettavista
eläinsuojeluvaatimuksista (MMMP
16/EEO/1999). Hyvinvointia koskevissa vaati-
muksissa on eläinten tiloja, eläinten hoitoon ja
käsittelyyn käytettäviä laitteita ja välineitä,
eläinten hyvinvoinnista huolehtimista ja tarkas-
tamista, käsittelyä, juottoa ja ruokintaa sekä li-
sääntymistä koskevia yksityiskohtaisia määräyk-
siä. Myös osa komission tieteellisen komitean ra-
portissaan esittämistä suosituksista sisältyy jo
turkiseläinten pitoa koskeviin kansallisiin vä-
himmäisvaatimuksiin. Tällaisia ovat muun muas-
sa eläinten virikkeisiin, kuten minkeille tarjotta-
vaan olkeen ja ketuille annettaviin purukapuloi-
hin, liittyvät vaatimukset. Yleisistä eläinten pi-
toa, hoitoa, kohtelua ja käsittelyä koskevista vaa-
timuksista on säädetty eläinsuojelulaissa
(247/1996) ja eläinsuojeluasetuksessa
(396/1996).

Turkiseläinten tilantarvetta, elinympäristön
virikkeellistämistä sekä muun muassa lisäänty-
mistä, ravintoa ja erilaisten pitomuotojen vaiku-
tusta eläinten hyvinvointiin tutkitaan ja kehite-
tään jatkuvasti. Parhailleen onkin käynnissä usei-
ta turkiseläinten hyvinvointia koskevia tutkimuk-
sia, joista on odotettavissa lisävalaistusta moniin
eläinten tarpeita ja pitoa koskeviin kysymyksiin.

Koska yhteisöllä ei vielä ole direktiiviä turkiseläinten hyvinvoinnille asetettavista eläinsuojeluvaatimuksista, on todennäköistä, että komissio tulee antamaan ehdotuksensa turkiseläinten piitoa koskeviksi vähimmäisvaatimuksiksi lähitulevaisuudessa. Tieteellisen komitean raportin esittämät suositukset tulevat olemaan pohjana komission ehdotukselle, ja siinä tullaan lisäksi ottamaan huomioon viimeisin tieto, joka on saatu

turkiseläinten tärkeitä perustarpeita, kuten käytäytymistä ja eläinten yleistä hyvinvointia, koskevista tutkimuksista. Direktiivin hyväksymisen myötä myös Suomen turkistarhausta koskevat säädökset tulevat muuttumaan vastaavasti. Kansallisten säädösten muuttamisen tässä vaiheessa ei siten voida katsoa olevan tarkoituksenmukaista.

Helsingissä 4 päivänä marraskuuta 2003

Maa- ja metsätalousministeri Juha Korkeaoja

Till riksdagens talman

I det syfte 27 § riksdagens arbetsordning anger har Ni, Herr talman, till behöriga medlem av statsrådet översänt följande av riksdagsledamot Annika Lapintie /vänst undertecknade skriftliga spörsmål SS 425/2003 rd:

Vad har regeringen för avsikt att göra för att anpassa lagstiftningen i Finland till betänkandet från Europeiska unionens vetenskapliga kommitté och för att uppfylla kraven på djurens rättigheter i djurskyddslagen (247/1996)? I betänkandet från vetenskapliga kommittén sägs att djurens behov av välbefinnande kräver att avelsförhållandena förbättras avsevärt.

Som svar på detta spörsmål får jag vördsamt anföra följande:

Närmare bestämmelser om djurskydd inom pälsdjurshållningen ingår i bestämmelserna om pälsdjur i Europarådets konvention om skydd av animalieproduktionens djur. De gällande bestämmelserna om pälsdjurshållning antogs i Strassbourg den 22 juni 1999. Det betyder att kraven på pälsdjurens välbefinnande vad gäller burar, uppfödningförhållanden, skötsel, behandling och hantering bygger på mycket färsk vetenskaplig dokumentation om de grundläggande kraven på hur pälsdjurens hälsa och beteendebeståndsbehov skall tillgodoses. Europeiska unionen är part i konventionen och bestämmelserna om pälsdjur ingår därför i gemenskapens lagstiftning.

Vetenskapliga kommittén för djurens hälsa och välbefinnande har på uppdrag av Europeiska gemenskapernas kommission sammanställt en rapport om djurens välbefinnande vid pälsdjursuppfödning. Rapporten publicerades i december

2001. Den innehåller den nyaste vetenskapliga bedömningen av pälsdjurens välbefinnande och en lång rad rekommendationer om hur djurens välbefinnande kan förbättras inom pälsdjursuppfödningen. Kommittén påpekade också i rapporten att flera av de faktorer som påverkar djurens välbefinnande kräver kompletterande utredningar.

I Finland har bestämmelserna om pälsdjur i Europarådets konvention om animalieproduktionens djur genomförts genom jord- och skogsbruksministeriets beslut om djurskyddskrav vid pälsdjurshållning (JSMb 16/VLA/1999). I kraven på djurens välbefinnande ingår detaljerade bestämmelser om förvaringsutrymmen, anordningar och redskap vid skötsel och hantering, omsorg och kontroll av djurens välbefinnande, hantering, vattning och utfodring och reproduktion. Också en del av de rekommendationer som ingår i rapporten från kommissionens vetenskapliga kommitté ingår redan nu i de nationella minimibestämmelserna om pälsdjurshållning. Ett exempel på detta är bestämmelserna om stimulans av djuren, bl.a. kraven på halm i burarna för minkar och på gnagpinnar för rävar. De allmänna kraven på hållning, skötsel, behandling och hantering av djur ingår i djurskyddslagen (247/1996) och djurskyddsförordningen (396/1996).

Det pågår ständig forskning och utveckling kring pälsdjurens behov av utrymme och stimulans i sin livsmiljö samt om reproduktion, näring och djurhållningsmetodernas konsekvenser för pälsdjurens välbefinnande. För närvarande pågår flera undersökningar om pälsdjurens välbefinnande. Studierna förväntas ge ny information om många frågor kring djurens behov och pälsdjurshållningen.

Europeiska gemenskapen har än så länge inget direktiv om djurskyddskraven på pälsdjurs välbefinnande. Kommissionen kommer därför sannolikt att lägga fram ett förslag till minimikrav på pälsdjurshållningen inom den närmaste framtiden. Förslaget bygger på rekommendationerna från vetenskapliga kommittén. Dessutom kommer förslaget att beakta den nyaste informa-

tionen om viktiga fundamentala behov hos pälsdjur, till exempel undersökningar om djurens beteende och allmänna välbefinnande. När direktivet har antagits anpassar Finland sina författningar till bestämmelserna i direktivet. Det kan således inte anses vara rationellt att ändra de nationella bestämmelserna i detta läge.

Helsingfors den 4 november 2003

Jord- och skogsbruksminister Juha Korkeaoja